

MAT OCH FIKA FOOD AND FIKA

Att samlas för att äta eller dricka tillsammans
är en del av vårt sociala liv. Många traditioner
hör ihop med maten – hur, vad och var vi äter.

Gathering to eat or drink together is a part of
our social life. Many traditions are associated
with food – how, what, and where we eat.

I mitten av 1700-talet blev kaffet
ett viktigt dryck för de rika. Hemma
är kaffe har fortfarande blivit
ett viktigt del i olika vardagsliv. Att äta
är i dag en viktig del av vardagen.

Kärlen, kaffet och kaffebrödet
har varit ett viktigt del i vardagen.
Kärlen och kaffebrödet är
legendära viktiga delar i Uppsala
i början av 1800-talet.

Den traditionella maten i Uppsala
har varit baserad på spannmål och
salladsgrönsaker. I den gamla
dalar har spannmål varit i skuggan,
men det har varit ett viktigt del
av maten och kaffebrödet.

In the mid-1700s, coffee became
a drink for the rich. At home,
coffee has still been an important
part of everyday life. Eating
is today a very important part of
life.

Cups, coffee, and coffee bread
have been an important part of
life. Cups and coffee bread are
legendary important parts of Uppsala
in the early 1800s.

The traditional food in Uppsala
has been based on grain and
salad vegetables. In the old
dalar, grain has been in the
background, but it has been an
important part of the food and
coffee bread.

UPPLANDSMUSEET

24

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET 2024

INNEHÅLL

FÖRORD	1
STÄRKTA KUNSKAPSUPPLEVELSER OCH LIVSLÅNGT LÄRANDE	3
SAMVERKAN SOM ÖKAR KUNSKAPEN OM UPPLANDS KULTURHISTORIA OCH KULTURARV	11
DIGITAL NÄRVARO	14
EN EFFEKTIV ORGANISATION MED MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS	17
HEMSLÖJD	19
STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET OCH UPPLANDS FORNMINNESFÖRENING OCH HEMBYGDSFÖRBUND	21
BESÖKSSTATISTIK FÖR STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET 2024	23
ÅRSREDOVISNING	24

Redaktör och skribent: Cecilia Bygdell

Bildredaktör: Olle Norling

Grafisk form och produktion: One Of The Faces 2025

Omslagsbild: Pedagog och besökare i utställningen UPP-LEV! på Upplandsmuseet. Foto: Olle Norling

Samtliga bilder tillhör Stiftelsen Upplandsmuseet om inget annat anges.

FÖRORD

Ett intensivt förändringsår, så skulle man enklast kunna sammanfatta 2024. En av de största sakerna vi gjorde var att återöppna Upplandsmuseet med en fantastisk utställning, *UPP-LEV!*. Men vi genomförde även en omorganisation, utvecklade nya webbplatser och genomförde omfattande renoveringar, samtidigt som vi fortsatte det löpande arbetet med vår kunskapsutveckling, uppdragsarkeologi, slöjdverksamhet, publikmottagning och vårt kulturmiljöarbete. Stiftelsen Upplandsmuseet bedriver en synnerligen imponerande verksamhet, och alla medarbetare ska ha en stor eloge för allt arbete som lagts ner!

I en tid av fake-news, snabbt digitalt informationsutbyte och händelser i vår omvärld som påverkar vårt samhälle har vi museer en mycket viktig roll att spela som demokratiska institutioner. Förtroendet för de svenska museerna är mycket hög (i SOM-institutets mätningar ligger museerna högre i trovärdighet än både polisen och sjukvården), och när vi berättar om händelser i vår omvärld gör vi det på ett tillförlitligt sätt. I en tid av snabb utveckling och då fakta ständigt ifrågasätts är museerna en viktig motvikt.

Det är också ur det perspektivet vi ska se Stiftelsen Upplandsmuseets verksamhet. Att ta del av vår verksamhet är att mötas av kunskap fast förankrad i våra samlingar, i forskning och kunskapsprojekt, som sprids och levandegörs i pedagogik, utställningar och levande kulturmiljöer. Allt detta bygger vår trovärdighet. Vi ska med andra ord vara djupt rotade i kunskapsmyllan, och kunna förmedla berättelser och historia som gör skillnad – vi arbetar för en bättre värld för både individ och samhälle, som vi skriver i vår vision. Och det tycker jag verkligen vi har gjort under 2024.

Uppsala 20 mars 2025

Stefan Lundblad
Landsantikvarie
Stiftelsen Upplandsmuseet

Museichef Stefan Lundblad i utställningen UPP-LEV! på Upplandsmuseet. Foto: Olle Norling.

Stiftelsen Upplandsmuseets ändamål är att upprätta och för allmänheten hålla tillgängligt ett kulturhistoriskt museum för Uppsala län. Vår vision är att vara ett kulturhistoriskt nav – som gör skillnad. Vi gör skillnad för alla besökare som deltar i verksamheten på våra museiarenor, för dem vi samverkar med, för dem som tar del av vår expertkompetens och för alla dem som vill ta del av den kunskap som finns i våra samlingar.

Som länsmuseum finns vi i en lokal kontext. Vårt bidrag till den regionala utvecklingen kan sammanfattas med våra fyra ledord: kunskap, inspiration, reflektion och dialog. Vi kan länets historia, vi visar på inspirerande sätt hur kulturarvet både kan bevaras och utvecklas, vi är en part som gärna gör det vi är experter på tillsammans med andra och vi visar på vägar för regionens invånare att själva bidra till vår gemensamma kulturhistoria.

Vi arbetar även för att främja, bevara och utveckla regionens hemslöjd. Hantverkande ökar i befolkningen, och vi har en växande folkrörelse att stötta i resan mot ett hållbart slöjdande.

Under 2024 har Stiftelsen Upplandsmuseet arbetat med fyra strategiska mål:

- 1 STÄRKTA KUNSKAPSUPPLEVLERSE
OCH LIVSLÅNGT LÄRANDE**
- 2 SAMVERKAN SOM ÖKAR KUNSKAPEN OM
UPPLANDS KULTURHISTORIA OCH KULTURARV**
- 3 DIGITAL NÄRVARO**
- 4 EN EFFEKTIV ORGANISATION MED
MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS**

STÄRKTA KUNSKAPSUPPLEVELSER OCH LIVSLÅNGT LÄRANDE

Kunskap är centralt för verksamheten vid Stiftelsen Upplandsmuseet. Den skapas i forskning och undersökningar av kulturmiljöer, förmedlas genom utställningar och pedagogik på våra museer, levandegörs på vårt friluftsmuseum, blir till tryckta ord och bevaras i våra samlingar.

Stiftelsen Upplandsmuseet driver tre museer: Upplandsmuseet beläget centralt i Uppsala, Gamla Uppsala museum alldeles intill Kungshögarna och friluftsmuseet Disagården som också det finns i Gamla Uppsala. Därtill finns verksamhet i Walmstedtska gården, ett professorshem i centrala Uppsala återskapat så som det tedde sig på 1860-talet.

UPP-LEV! Tid, tankar och ting i Uppland öppnade i november efter flera år av förberedelser. Foto: Olle Norling och Martin Testorf.

UPP-LEV!

Årets stora händelse var öppnandet av den nya basutställningen *UPP-LEV! Tid, tankar och ting i Uppland*, efter att Upplandsmuseet hållit stängt sedan hösten 2023. För fullt hus invigde landshövding Stefan Attefall utställningen fredagen den 29 november. Det är den största utställning som Stiftelsen Upplandsmuseet producerat. På två plan i byggnaden visas länets historia, med en tyngdpunkt på tiden från tidig medeltid och framåt.

Utöver projektledare och utställningsproducent som drivit arbetet, har många i organisationen varit involverade i arbete med kunskapsunderlag, bildbearbetning, framtagande av föremål och inte minst det praktiska utställningsbyggandet.

Utställningen bygger på föremål och bilder från museets samlingar, tillsammans med berättelser och livsöden från människor som levit i länet. Genom fyra teman växer förståelsen för länet fram: *Resurser* som behövs för att producera livsmedel,

Öppningsbelg. Landsbövding Stefan Attefall klipper bandet, konfettin yr och utställningen är formellt invigd. Foto: Frida Gereonsson.

värme och för att tillverka tingen vi omger oss av, all den *Rörelse* som människor och varor gör, det *Sambälle* som strukturerar tillvaron och sköter de gemensamma frågorna och slutligen den *Idévärld* som styr människors tankar, idéer om hur världen är beskaffad och människors förströelse.

Utställningens arkitektur är gjord av det danska företaget Kvorning. De har låtit montrar likna vattenhjul med skovlar för att anspela på byggnadens tidigare funktion som en spannmålskvarn.

Utställningen är gjord för att vara anpassningsbar för olika kunskapsnivåer och erbjuder olika möjligheter till delaktighet. Den kopplar samman berättelser om länet med platser som är möjliga att besöka idag, och uppmuntrar på så sätt till fortsatta kunskapsupplevelser i länets kulturmiljöer.

Öppnandet av den nya basutställningen föregicks av omfattande insatser i fastigheten inklusive anpassning av klimat för föremål, utarbetande av pedagogiska program och kommunikationsinsatser. Tillströmningen av besökare under de första veckorna efter återöppningen var stor. I och med öppnandet av *UPP-LEV!* tar nu även Upplandsmuseet entréavgift, och ett årskort ger fritt inträde på både Upplandsmuseet och Gamla Uppsala museum.

TRE MUSEER OCH ETT PROFESSORSHEM

Även om mycket arbete har koncentrerats på färdigställandet av den nya basutställningen har verksamheten på de andra museerna haft full verksamhet. Disagården och Walmstedtska professorshemmet har till och med haft ökat öppet-hållande för att kompensera för det stängda Upplandsmuseet. Disagårdens säsong förlängdes och Walmstedtska har haft fler visningar än tidigare år.

Gamla Uppsala museum och Disagården har haft dagliga visningar. I utbudet fanns speciella barnvisningar och även engelskspråkiga visningar för att möta upp det internationella intresset för Gamla Uppsalas museiutbud. Många skolklasser har också besökt de två museianläggningarna.

På Gamla Uppsala museum fick runor och runresande ta plats när utställningen *Tyde den som kan* öppnade i januari. Besökarna har fått lära sig om runornas ursprung, tiden de användes i, varför runstenarna restes, hur runorna ska tydas – och hur vi tror att budskapen ristade med runor faktiskt lät. Utställningen är en vandringsutställning producerad av Stiftelsen Upplandsmuseet, och

Djuren är en integrerad del av miljön på Disagården. Foto: Olle Norling.

*Vandringsutställningen Tyde den som kan på Gamla Uppsala museum, med en formgivning anpassad efter byggnaden.
Foto: Olle Norling.*

har tidigare visat på Upplandsmuseet. En mindre utställning om det för Uppland specifika brödet Upplandskubb visades även på Upplandsmuseet. Den producerades i samarbete med Föreningen Upplandskubbens vänner.

Drift och underhåll av lokaler, utställningar och byggnader har skett på alla museiplatser. Det har bland annat inneburit nya skyltsystem på Upplandsmuseet, översyn av montrar på Gamla Uppsala museum och återlämnande av inlånade föremål från andra museiinstitutioner för att få plats med utställningen *Tyde den som kan*. På friluftsmuseet Disagården byttes taket på soldattorpets fähus ut till enkupigt tegel och flera av byggnaderna har fått en översyn av sina timmerstommar. Den stora dansbanan på friluftsmuseet fick nytt golv, i samarbete med bland annat Fyrisgillet som regelbundet använder dansbanan.

Både Gamla Uppsala museum och Upplandsmuseet har museibutiker och mindre caféer för besökare. Museibutikernas utbud knyter an till aktuella utställningar och platsens historia. Många av varorna är producerade av lokala hantverkare och har hållbarhet och miljö i fokus

ANLÄGGNINGSBESÖK PÅ STIFTELSEN UPPLANDS- MUSEETS MUSEER

Gamla Uppsala museum **84 728**

Disagården **32 741**

Upplandsmuseet **9 291***

Walmstedtska gården **1709**

** Upplandsmuseet har haft stängt januari-november*

PEDAGOGIK OCH VANDRINGSUTSTÄLLNINGAR

Den pedagogiska verksamheten bedrivs både på Stiftelsen Upplandsmuseets museer och genom aktiviteter så som stadsvandringar eller skolbesök. Vandringsutställningar har visats både i och utanför länet. *Berättarskåpet*, en vandringsutställning som uppmuntrar användare till berättande, har varit på nio platser i länet. Vandringsutställningen *Kulturkoftor och sagotröjor* har visats i Skellefteå och Ludvika.

Under skolornas lov fanns utbud på museerna för barnfamiljer, så som dramatiserade visningar, stadsvandringar för barn, vikingaskola, växtfärgning och slöjdaktiviteter. Vid *Take over day* på Gamla Uppsala museum fick tre klasser med elever i årskurs 4 på Fredrika Bremerskolan i Uppsala driva museet en dag tillsammans med museets pedagoger. Besökarna kunde då ta del av visningar, dockteater, quiz och lyssna till barnens intervjuer med arkeologer.

Barn och unga är en av Stiftelsen Upplandsmuseets prioriterade målgrupper och tre medarbetare har genomgått Sveriges kommuner och regioners utbildning till barnstrateger under året.

Föreningen Bruksmederna hjälper barn smida under nationaldagen. Foto: Frida Gereonsson.

ANTAL VISNINGAR OCH PROGRAM FÖR SKOLKLASSER

Gamla Uppsala museum **177**

Disagården **73**

Walmstedtska gården **39**

Upplandsmuseet **1***

Visningar och vandringar i länet **49**

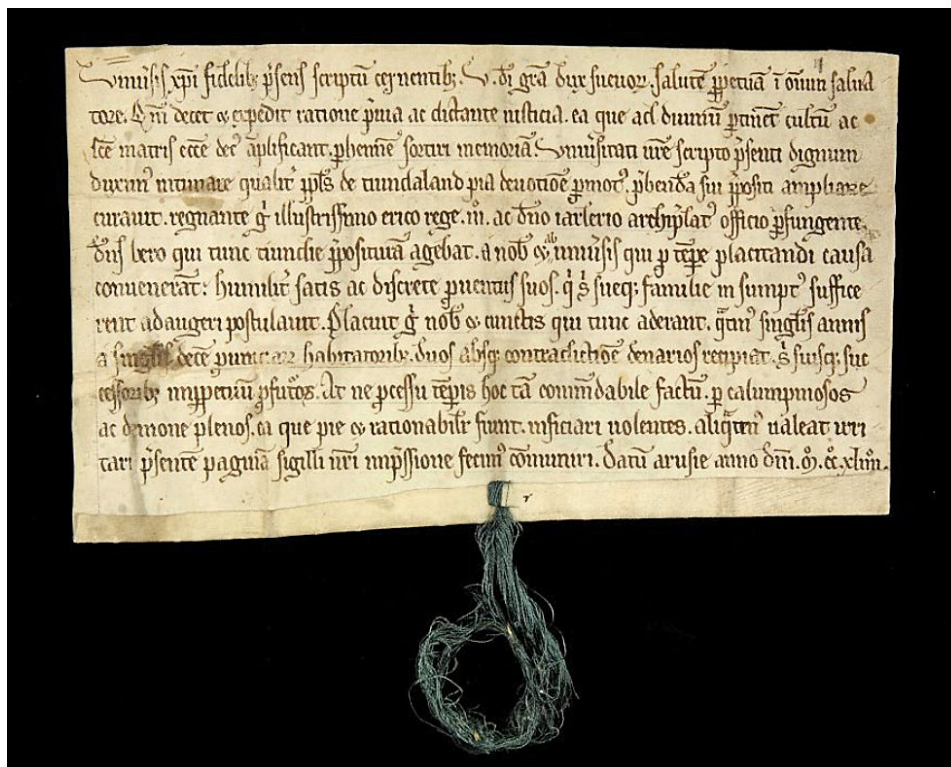
* Upplandsmuseet har haft stängt januari-november

Hantverk under en av Gamla Uppsala museums vikingaskolor. Foto: Amanda Rimmer.

Tegelkällare från 1600-talet under marken framför Carolina Rediviva i Uppsala, en rest av landsbövdningens dåtida residens. Foto: Malin Lucas.

Det äldsta bevarade brev vi känner till som är skrivet i Östra Aros, skrivet 1244 på uppdrag av jarlen Ulf Fase. Svenskt diplomatariums huvudkartotek över medeltidsbreven (SDHK) nr 534. Foto: Riksarkivet.

KUNSKAPSPROJEKT

Strax innan det blev 2024 kom besked att Stiftelsen Upplandsmuseet beviljats medel från Vetenskapsrådet för det treåriga forskningsprojektet *Östra Aros: I skuggan av Gamla Uppsala, cirka 900–1300 e.Kr.* I projektet undersöks den nuvarande staden Uppsalas historia innan Domkyrkan flyttade från Gamla Uppsala. Vad var det för plats innan Domkyrkan satte sin prägel på staden, vilka funktioner fanns och hur ska det stora antalet runstenar och de idag försvunna monumentala gravhögarna tolkas? Flera av museets disputerade medarbetare deltar i arbetet med att sammanställa den kunskap om platsen som trots allt redan finns och ge den nya tolkningar, kompletterat med nyvunna kunskaper från de senaste åren. Andra forskningsprojekt, i samverkan med andra aktörer, handlar om den äldsta metallhanteringen, medeltida kyrkobyggnader och medeltida gudstjänstliv.

Kunskapen om bebyggelsekolonisationen av skogsområdena intill Dalälven har fördjupats genom ett projekt där de äldsta timmerbyggnaderna i Tärnsjöområdet undersökts. Några av byggnaderna har dendrodaterats. Genom denna undersökning av träets årsringar kunde det konstateras att en loge var uppförd i mitten av 1600-talet och

två ängslador i början av 1700-talet. Referensobjekt finns nu för åldersbestämning av ängslador i länet. Några andra kulturmiljöer som har varit föremål för fördjupade studier är Morkarla gamla skola, Öregrund stad, Hargshamn, Örbyhus slott, Österby bruk och Vassunda kyrka.

Den uppdragsarkeologiska verksamheten har utfört undersökningar i samband med byggnation och underhåll av infrastruktur i länet. Många undersökningar sker i staden Uppsala. Utanför Carolina Rediviva undersöktes lämningar av en stor källare från 1600-talet. Ovan källarvåningen har landshövdingens residens legat, men det revs i samband med uppförandet av Carolina Rediviva i början av 1800-talet. I den så kallade Clasonska gården från 1600-talet, i hörnet av Drottninggatan och Övre Slottsgatan, gjordes undersökningar i samband med renoveringar. Under golvplankorna hittades spår efter stadens första postverksamhet som låg i huset.

Även på andra orter sker förändringar som föranleder arkeologiska undersökningar. Så gjordes bland annat en undersökning i åkermark i byn Nyvla i Bälunge inför planering av nya bostadsområden. De äldsta funna lämningarna var från tiden runt år noll. Fram till medeltid beboddes området, till dess

Arkeologiska undersökningar **39**
Avrapporterade arkeologiska projekt **44**
Remisser i bygglovsärenden **93**
Vetenskapliga artiklar **5**

Inventering av kulturmiljöer i Heby kommun är en av flera publiceringar under året. Röcklinge, Heby kommun. Foto: Per Lundgren.

*Brevsäcksplomb med sigill bittat vid arkeologisk undersökning i nuvarande Clasonska gården, Uppsalas första postbus.
Foto: Anna Ölund.*

att bebyggelsen flyttade till den plats där Nyvla by ligger i dag. Vid Håmö strax väster om Uppsala undersöktes en fornlämningsmiljö som människor nyttjade under brons- och järnålder. Här finns sedan 1960-talet en golfbana, anlagd på ett gravfält med gravar från 1000-talet.

Många kunskapsprojekt kommer allmänhet och vetenskapssamhället till del i skriven form. Under året färdigställdes boken *Bruksbygd och tegelmetropol: Kulturmiljöer i Heby kommun*. Boken bygger på ett inventerings- och klassificeringsarbe-

te över kulturmiljöer i kommunen, tidigare redovisat i digitalt format. Flertalet vetenskapliga artiklar har dessutom publicerats av museets forskare. De behandlar ämnen som bildtolkning med utgångspunkt från det försvunna medeltida domkapitelhuset i Uppsala, gravfält i Sigtuna och berättelser från nu levande ättlingar till bofasta sockensamer.

SAMLINGSFÖRVALTNING

Föremålsmagasinet i Morgongåva rymmer Stiftelsen Upplandsmuseets föremål och bildsamlingar. Här planeras för framtida fortsatt utveckling och därför har avtal skrivits om utökning av magasinsytan med 1600 kvadratmeter, utrymmen som har färdigställs av fastighetägaren för att kunna tas i besittning kommande år. Magasinsutvidgningen är nödvändig för att museet ska kunna förvärva nya föremål, så som fyndfördelningen från de arkeologiska undersökningarna inför Ostkustbanan.

Nyförvärv av föremål till samlingarna har dock varit få detta år, eftersom mycket tid har gått till att förbereda alla de föremål som ställts ut i den nya basutställningen. Det som tillkommit har främst varit från arkeologiska undersökningar. Däremot har rengöring, scanning och registrering av bilder fortgått som vanligt inom projektet Kultuarvs-IT.

Väderkvarnen i Ekeby by har varit föremål för åtgärder under året. Foto: Per Lundgren.

SAMVERKAN SOM ÖKAR KUNSKAPEN OM UPPLANDS KULTURHISTORIA OCH KULTURARV

Stiftelsen Upplandsmuseet är en kunskapsresurs för länets invånare, föreningsliv och offentlig förvaltning. Vi samverkar med andra parter i kunskapsfördeepningar, förmedling, arrangemang och utvecklingsarbeten.

KUNSKAPSRESURS I REGIONEN

Stiftelsen Upplandsmuseet har bidragit med rådgivning i frågor som hanterande av föremål, byggnadsvård och arkeologi till privatpersoner, föreningar och kommuner. Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund har en framskjuten position bland de parter som Stiftelsen Upplandsmuseet regelbundet samverkar med, bland annat vid byggnadsvårdsåtgärder, genom redaktörskap för *Årsboken Uppland* och som pedagogiskt stöd.

Kunskapsprojekt och vård av kulturmiljöer sker ofta tillsammans med förvaltare av kulturhistoriska miljöer och enskilda fastighetsägare. Museet är även ett stöd till länets kommuner i kulturmiljöfrågor, och har under året svarat på ett stort antal remisser i bygglovsärenden i länets kommuner. I samverkan med Östhammars kommun har museet arbetat med ett nytt kulturmiljöprogram, där bebyggelse inventeras och klassificeras utifrån sina kulturhistoriska värden. Under året har särskilda insatser även gjorts på platser som Österbybruks bruksmiljö, väderkvarnen vid Ekeby by, stenhuset på Vik samt vasstak på ängslador vid Öregrundskusten.

I ett flerårigt samverkansprojekt tillsammans med Länsstyrelsen i Uppsala län genomförs översyn

Gamla Uppsala fornlämningsområde har en hög andel nationella och internationella besökare. Foto: Olle Norling.

och rengöring av länets många runstenar. Detta år koncentrerades insatserna till området runt Örsundsbro och Simtuna där sammanlagt ett 40-tal runstenar skonsamt gjorts rena.

Genom samverkan i föredrag, vandringar och arrangerande av kurser har kunskaper om den uppländska kulturhistorien kommit andra till del. Bland det som gjorts under 2024 kan nämnas en endagskurs om ängslador i samarbete med Gräsöfonden, en vandring efter Fyrisån i ett projekt om hållbar utveckling med gymnasieelever och föredrag hållna av forskare från Uppsala universitet om den senaste arkeologin på Gamla Uppsala museum. Under hösten genomfördes också konferensen *Det uppländska kulturarvet inför framtiden* för professionella kulturarvsaktörer i länet, arrangerat tillsammans med Region Uppsala och Länsstyrelsen i Uppsala län.

Sedan 2023 pågår ett utvecklingsarbete av Gamla Uppsala som rekreationsområde och besöksdestination tillsammans Statens fastighetsverk, Gamla Uppsala församling och Uppsala kommun. Under året har infrastrukturen i området setts över och

förslag på framtida aktiviteter arbetats fram. Museet och fornlämningsområdet marknadsförs nationellt och internationellt i samarbete med bland annat Destination Uppsala. Museet var del av projektet *Vikinger i Uppsala* som syftar till att locka nationella och internationella besökare till området, och har även marknadsfört sig gentemot researrangörer.

PROGRAMVERKSAMHET

Nationaldagsfirande, midsommarfirande, vikingafestival och julmarknad var de största arrangemangen under 2024. De särskilda programdagarna arrangerades tillsammans med föreningsliv, privatpersoner och det lokala näringslivet.

På nationaldagsfirandet på Disagården stod flagghissning, nationalsång och tal, folkdansuppvisning, slöjd för barn, ponnyridning och marknad på programmet. Dagen arrangerades tillsammans med Gamla Uppsala hembygdsförening.

Midsommarfirande på Disagården har en lång tradition. Firandet pågick liksom tidigare år under tre

- 1) Sällskap som återskapar vikingatid befolkar Gamla Uppsala under museets Vikingafestival. Foto: Amanda Rimmer.
 2) Årets Kulturnatt tog plats på Upplandsmuseets gård då museibyggnaden var stängd. Foto: Frida Gereonsson.
 3) Spelmanstämma på Disagården. Musik och musiker fyller anläggningen. Foto: Frida Gereonsson.

dagar och lockade besökare från hela världen som ville uppleva ett traditionellt midsommarfirande. Kulturföreningen Fyrisgillet som har varit med och ordnat firandet sedan 1970-talet stod för innehåll under dagen.

I juni befolkades Gamla Uppsala museum av historiska återskapare, så kallade reenactors, i en tre dagar lång vikingafestival. Besökare kunde passa på att träffa vikingasällskap i tidstypiska kläder som bjöd på hantverk, marknad och lägerliv. Därutöver erbjöd museet föreläsningar och aktiviteter för besökare.

Under andra advent genomfördes återigen Gamla Uppsala historiska julmarknad, med inriktning på historiskt hantverk och historisk litteratur. Marknaden är ett samarrangemang med Gamla Uppsala hembygdsförening och Gamla Uppsala sportklubb.

Årets Kulturnatt fick hitta annat format än vanligt när Upplandsmuseet var stängt. All verksamhet skedde utomhus på Upplandsmuseets gård. Där kunde besökarna gissa på föremål, slå med eldstål, gå tipsrunda och prova att klä sig som på vendel- och vikingatid. Samarbetspartners på Kulturnatten var Upplandskubbens vänner och Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund.

DIGITAL NÄRVARO

Digitaliserade fotografier från den Uppsalabaserade bildbyrån Uppsala-Bild. Bildbyrån hade UNT och Tidningen Uppsala som sina största kunder. 1) Första hyresgästen till kvarteret Siv, Uppsala 1962. UB073654. 2) Skärbränning vid Tierps redskapsfabrik 1956. UB068202

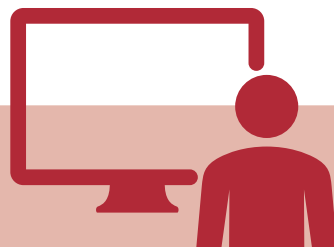
Under året lanserades en förnyad hemsida, som ska göra det enklare att navigera bland organisationens olika platser där museiverksamheten bedrivs. Stiftelsen Upplandsmuseet har även på andra sätt varit digitalt närvarande, som genom fortsatt digitalisering och tillgängliggörande av våra samlingar, i vår kommunikation och genom att stora delar av det dagliga arbetet sker med allt fler digitala lösningar. För att effektivisera arbetet har nya wifi-accesspunkter för trådlös uppkoppling installerats på alla våra platser.

DIGITALISERADE SAMLINGAR

En viktig del av interaktionen med allmänheten sker med Stiftelsen Upplandsmuseets digitaliserade samlingar som bas. Vi är fortsatt ett av de museer i landet som har flest digitala besökare i våra samlingar. Det digitala formatet gör att bilder och föremål hittas av människor från hela Sverige, och till och med från andra delar av världen. Besökare i samlingarna kan – förutom att ta del av redan existerande kunskap – komplettera information och beställa kopior på bilder.

De fotografier som digitaliserats under året är främst ur bildsamlingen från bildbyrån Uppsala-Bild, från Arbetarbladets Tierpsredaktion och från

fotograf Hilda Nyman från Alunda. Fotografierna spänner över en stor del av 1900-talet. Bilder scannas, registreras i den interna databasen Primus och publiceras på den offentliga webbplatsen DigitaltMuseum.

Unika sidvisningar på DigitaltMuseum

748 537

Registrerade föremål i Primus

12 982

Publicerade föremål på DigitaltMuseum

2920

Registrerade bilder i Primus

11 186

Publicerade bilder på DigitaltMuseum

6847

Digital dokumentation med GPS av nyupptäckta gravar från 1000-talet vid Håmö golfbana. Foto: Robin Lucas.

DIGITALA ARBETSSÄTT

Den arkeologiska dokumentationen är i stort sett helt digital idag. Under 2024 har nya system för hantering av information genom GIS (Geografiska informationssystem) byggts upp. Det har gjorts för att förbättra dokumentationsprocesser och möjliggöra att information kan presenteras bättre. Data från äldre arkeologiska undersökningar har levererats till Swedigarch, en nationell infrastruktur för att hantera arkeologisk information. Swedigarch kopplas i sin tur ihop med museidatabaser som K-samsök och nationella naturvetenskapliga databaser.

Även inom kulturmiljöarbetet har arbete med GIS utvecklats. I samband med framtagande av ett kulturmiljöprogram för Östhammars kommun, har museet tagit fram ett script för geotagging av fotografier där fotografier förses med koordinater och därmed knyts till geografiska platser. Geotagging används på delar av organisationens bilder vid registrering i databasen Primus.

Från utställning till kulturmiljöer i länet, via QR-kod och telefonen. Utställningen UPP-LEV!. Foto: Maria Ljunggren.

Även i förmedling är digitala lösningar självklara arbetsmetoder. Delar av den pedagogiska verksamheten sker på digitala plattformar, även om det minskat sedan pandemin. I den nya basutställningen UPP-LEV! finns många digitala lösningar inbyggda för att förmedla kunskap om länet.

UPP-LEV! Tid, tankar och ting i Uppland.
Öppnar 30 nov 2024 på Upplandsmuseet.

*Bild ur samlingar försedd med text som anspelar på uttryck i dagens sociala medier.
Annonsering inför öppnandet av nya utställningen UPP-LEV!. Produktion: One Of The Faces.*

KOMMUNIKATION

Stiftelsen Upplandsmuseets verksamhet kommuniceras till största delen digitalt på hemsida, via sociala medier, i nyhetsbrev och i bloggar. Under året lanserades en uppdaterad hemsida som tydligt kommunicerar att organisationen bedriver verksamhet under namnet Stiftelsen Upplandsmuseet och vid platserna Upplandsmuseet, Gamla

Uppsala museum och Friluftsmuseet Disagården. Målet med den nya hemsidan är att det ska vara lättare att hitta information om hela organisationens arbete respektive på de olika museiarenorna, samtidigt som hemsidan blir mer användarvänlig. Den nya hemsidans utseende följer den nya grafiska profilen.

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEETS KOMMUNIKATION

Sessioner på hemsida

157 438

Interaktion på Facebook

121 411

Interaktion på Instagram

22 562

Visningar på Youtube

40 353

EN EFFEKTIV ORGANISATION MED MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS

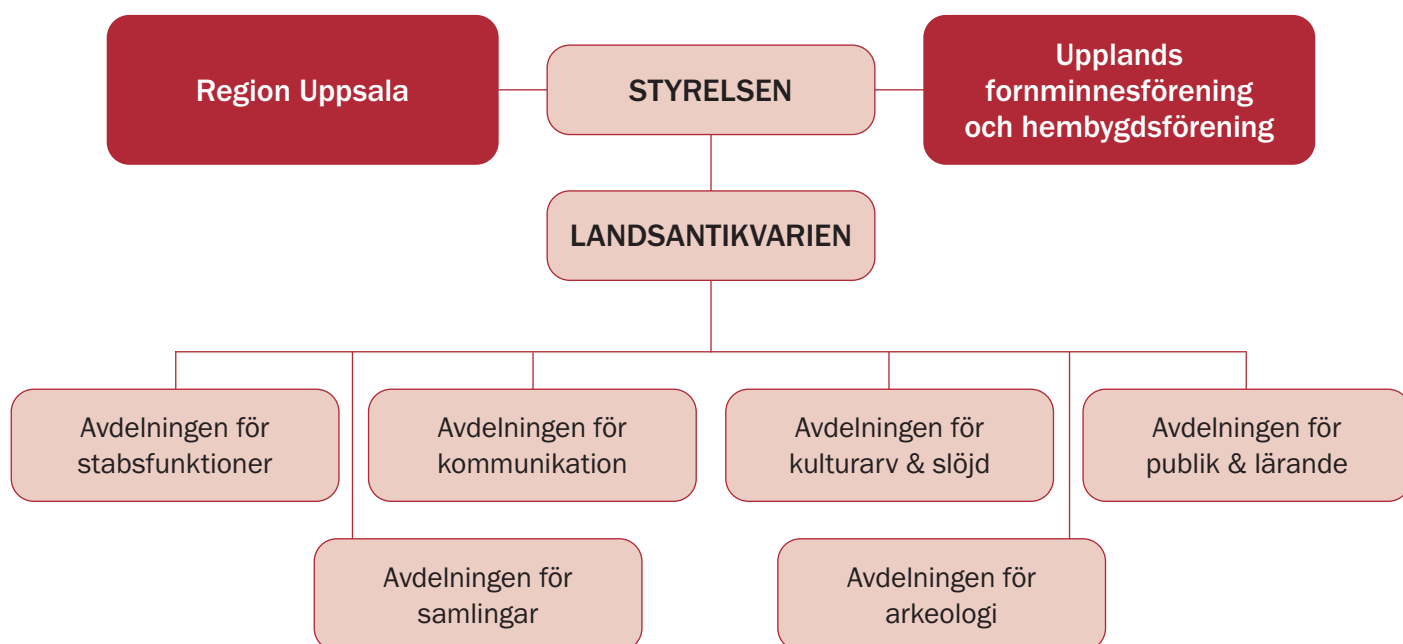
För att verksamheten ska kunna bedrivas behövs en ändamålsenlig organisation med välfungerande system inom ekonomi, it, säkerhet, fastighetsskötsel och informationshantering. I arbetet med att skapa en effektiv organisation ryms också hållbarhet, utveckling av interna arbetsformer och systematiskt arbetsmiljöarbete. Detta är ett mål som det har lagts mycket tid på under året, då organisationen fick en ny organisationsstruktur.

ningar kan resurser nyttjas mer effektivt, samtidigt som avdelningar inte blivit så stora att närheten mellan chefer och verksamheter riskerar att försvinna. Målet är givetvis också att få förutsättningar att utveckla verksamheten gentemot alla som använder och tar del av vårt utbud och våra tjänster. Omorganisationen har inneburit mycket internt arbete med att hitta nya arbetsformer, och utbildning i medledarskap har hållits för samtliga medarbetare.

NY ORGANISATION

Stiftelsen Upplandsmuseet genomförde en omorganisation under 2024. Grundidén med den nya organisationen är att skapa bättre förutsättningar för samarbeten och interna dialoger. Genom att sammanföra likande verksamheter till större avdel-

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEETS ORGANISATION

Kvistar mals till flis, för cirkulärt bruk på Disagården. Foto: Kenth Wessberg.

Gamla Uppsala museum och det intilliggande så kallade Röda huset som rymmer museets arbetsplatser. Foto: Olle Norling.

HÅLLBARA ARBETSSÄTT

Hållbarhet har varit viktigt i bygget av nya basutställningen *UPP-LEV!*. Lokala leverantörer har prioriterats för att minska transportutsläpp och stärka det lokala näringslivet. LED-lampor används konsekvent i ljussättningen, både för att minska energiförbrukningen och för att skydda utställda föremål.

På friluftsmuseet Disagården har det arbetats med cirkulär jordförbättring. Fermentering som jordförbättring har introducerats och med hjälp av en flismaskin tillverkas egen flis av kvistar och sly, flis som sedan används till hagar och planteringar på området. Stiftelsen Upplandsmuseet har också arbetat med förbättrade sophanteringssystem på alla platser.

FUNKTIONELLA LOKALER

Upplandsmuseets lokaler har setts över vad gäller ventilation, säkerhet och klimat i samband med byggandet av den nya basutställningen. En förstudie av Gamla Uppsala museums lokaler har också påbörjats, inför att arbete med en ny basutställning ska startas även där. Stiftelsen Upplandsmuseets arkiv har flyttat till nya lokaler för bättre säkerhets- och förvaringsförhållanden.

I den intilliggande byggnaden för det administrativa arbetet på Gamla Uppsala museum, det så kallade Röda huset, har samtliga arbetsplatser fått ny kontorsutrustning för att förbättra den fysiska arbetsmiljön. Samtidigt har fastighetsägaren förbättrat standarden genom att stadga upp golvet på övervåningen, isolera vinden, dra ny el och renovera fönster.

1) Slöjdbandleddare Karin Edlund under kursen Nu blommar granen. Foto: Marie Fagerlind.
2) Täljfest i Salstasmedjan tillsammans med hemslöjdsförbundet. Foto: Pea Sjölén.
3) Täljning för barn på årets Täljfest. Foto: Pea Sjölén.

HEMSLÖJD

Hemslöjdsfrämjande verksamhet i Uppsala län har sin hemvist på Stiftelsen Upplandsmuseet. Hemslöjden har till uppdrag att främja slöjdande som immateriellt och materiellt kulturarv. Målgrupper är barn och unga, yrkesverksamma slöjdare och civilsamhället.

Hemslöjdsområdet bottenar i folkkonsten men är idag ett levande kulturarv i ständig förändring. Hemslöjd är en kulturform som aktivt arbetar med hållbarhet.

STÄRKTA KUNSKAPSUPPLEVELSER OCH LIVSLÅNGT LÄRANDE

Verksamhetslokalen Kaniken är en plats för lärande och utveckling av slöjdande i länet. Genom arrangerandet av öppna slöjdvällar på Kaniken erbjuds en mötesplats för slöjdintresserad allmänhet, där det finns möjlighet att använda verktyg på plats. I fördjupande hantverkarkurser har deltagare fått lära mer om en teknik eller ett material. Dessa kurser har haft hållbarhet som centralt tema. Slöjdande har skett i naturmaterial och kur-

serna innehållit samtal om hållbart slöjdande och hållbar konsumtion. Kurser under året har berört teman som pilkorgsflätning, flätning i säv, täljning och skapande av pappersblommor.

Slöjdhandledarutbildning har arrangerats tillsammans med grannlänerna Dalarna och Västmanland. De har både skett digitalt och på plats i verksamhetslokalen Kaniken. Under 2024 inriktade sig utbildningen mot deltagare aktiva i föreningsliv, med förhoppningen att föreningarna i sin tur ska kunna erbjuda mer slöjd till barn och unga.

SAMVERKAN SOM ÖKAR KUNSKAPEN OM UPPLANDS KULTURHISTORIA OCH KULTURARV

Slöjd Håller är ett flerårigt metodutvecklande projekt som riktar sig mot yrkesverksamma slöjdare. Det drivs tillsammans med hemslöjdsfrämjande verksamhet i Dalarna, Gävleborg, Värmland, Västmanland och Örebro län. För tredje året arrangerades ett slöjddesidens, där deltagare kunde utforska sitt eget slöjdande tillsammans med andra under

Återbruk ger paketrosor. Pappersrosor av bland annat boksidor och godispapper. Foto: Marie Fagerlind.

temat *Slöjden, skogen och hållbarheten*. Projektet är delvis finansierat av Nämnden för hemslöjdsfrågor, delvis med egna medel. Ett nationellt seminarium arrangerades för att sprida kunskaper från de genomförda slöjdresidensen.

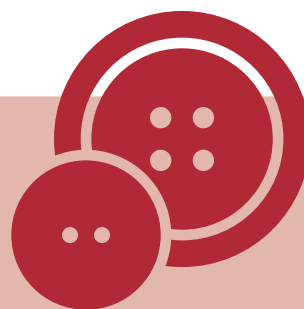
I samarbete med närliggande regioner har en enkät skickats ut till yrkesverksamma slöjdare. Enkäten ger bättre underlag för att förstå deras behov och bidrar till att tydliggöra hemslöjdskonsulenters och slöjdsutvecklarens möjligheter att ge effektiva stöd.

DIGITAL NÄRVARO

Samarbetsprojektet *Slöjd Håller* har innehållit en digital föreläsningsserie på temat slöjd och hållbarhet. Målgrupper för denna var grundskolepedagoger och en slöjdsintresserad allmänhet.

Den hemslöjdsfrämjande verksamheten har varit digitalt närvarande i sin kommunikation med civilsamhället genom nyhetsbrevet *Slöjd händer*, sociala medier och hantverksfilmer på den egna

Youtubekanalen. Länets hemslöjdskonsulenter har även tagit del av drift och utvecklande av den nationella plattformen *Hemslöjdsguiden*.

21 öppna slöjdvällar

13 fördjupande hantverkskurser

5 deltagare på slöjdhandledarutbildning

3 deltagare från länet på slöjdresidens

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET OCH UPPLANDS FORNMINNESFÖRENING OCH HEMBYGDSFÖRBUND

Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund är det regionala förbundet för hembygdsrörelsen i Uppsala län. Grunden utgörs av Upplands fornminnesförening, bildad 1869. År 1980 blev föreningen regionalt hembygdsförbund för länets hembygdsföreningar och antog då namnet Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund.

År 2024 var 81 hembygdsföreningar anslutna till förbundet med sammanlagt 12 900 medlemmar samt 440 enskilda medlemmar. Förbundet med dess föreningar utgör en av länets största och viktigaste kulturvårdande institutioner. Under år 2024 ordnade föreningarna över 900 evenemang som lockade 134 000 besökare, varav 15 000 var ungdomar under 15 år.

Föreningen grundade Upplandsmuseet 1909 och år 1959 stiftade föreningen Stiftelsen Upplandsmuseet tillsammans med landstingen i Uppsala och Stockholms län samt Uppsala stad. I stiftelsen sitter idag representanter från Region Uppsala och Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund, där förbundet har en ordinarie- och en suppleantplats. Ordinarie ledamot för förbundets räkning har under året varit Göran Ulväng med Eva Wrede som suppleant. Landsantikvariern är sekreterare i Upplands fornminnesförening och hembygdsförbunds styrelse. Canilla Enskär, ekonomiansvarig på Stiftelsen Upplandsmuseet är skattmästare.

Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund ansvarar för fem samförvaltade stiftelser, varav två har Upplandsmuseet som destinatar: Stiftelsen Constance Anderssons donationsfond och Stiftelsen Hilmer Åberg fond. Fonderna förvaltar ett kapital som i slutet av 2024 uppgick till 71 miljoner kronor, där huvuddelen av avkastningen tillfaller Upplandsmuseet.

Upplandsmuseet och Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund har ett avtal som reglerar fondförvaltning, administrativa tjänster, redaktionellt arbete, förlagsverksamhet, försäljning samt museiservice till förbundet. Upplandsmuseet svarar för Upplands fornminnesförening och hembygdsförbunds kansli, medlemsregister och redak-

tion. Antikvarierna håller normalt kontakt med föreningarna genom personliga besök, föredrag och rådgivning. Museets samtliga avdelningar står till hembygdsrörelsens förfogande. Det innebär att föreningarna kan få råd om underhåll av byggnader, föremåls- och fotosamlingar samt pedagogisk verksamhet.

Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund startade året traditionsenligt med Vinterting den 4 februari. På programmet stod utdelning av Disa Gilles pris till Villberga hembygdsförening och Ola Ehns stipendium till arkeolog Andreas Hennius. Efter en bensträckare blev det föredrag med Maja Heuer, verksamhetsutvecklare vid Kalmar länsmuseum, och som höll ett inspirerande föredrag under rubriken *Unika Historiska Kalmar län – ett länsöverskridande samverkansprojekt*. Förbundets årsmöte ägde rum den 20 april i Övergran, med Håbo hembygdsförening som värd.

I juni delade Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund ut stipendier ur Stiftelsen Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond till Västerlövsta hembygdsförening till reparation av gårdesgård kring hembygdsgården, Viksta hembygdsförening till inköp av dator för katalogisering av samlingar, Litslena hembygdsförening till renovering av förstukvist på fattigstugan och Vänge hembygdsförening till renoveringen av väderkvarnen i Ekeby by.

Till Årets hembygdsbok utsågs Lagunda hembygdsförenings bok *Örsundaåns dalgång under 6000 år. Ett skyltsystem i bokform*.

Den 14 augusti besökte landshövding Stefan Attefall med hustru Cecilia förbundet för att lära sig mer om länets hembygdsrörelse, med besök hos Villberga hembygdsförening och på Kvekgården.

Stämma för enskilda medlemmar hölls den 21 september i Uppsala, med efterföljande besök på Gustavianum.

I samarbete med Länsforskningsrådet i Uppsala län genomfördes i november för artonde gången seminariet *Uppland i forskningen* där professionel-

Landsbövding Stefan Attefall med bustru Cecilia besöker Kvekgården. Foto: Canilla Enskär.

la och amatörforskare möts med uppländsk forskning i fokus.

Styrelsemedlemmarna deltar i mån av tid i en rad olika samråd, konferenser och projekt med syftet att bevaka hembygdsrörelsens intressen och bidra med sakkunskap.

I slutet av året utgavs årsboken UPPLAND 2024 med Stiftelsen Upplandsmuseets medarbetare Herman Bengtsson som redaktör. Den innehöll, utöver rapporter från hembygdsföreningarnas verksamhet, två artiklar om Carl von Linnés *Herbationes Upsalienses*, med Mariette Manktelow, Annika Ström, Jan Helmer Gustafsson och Rolf Jacobsson som författare, *Satans anhang eller oskyldigt anklagade? Vad arkiv kan berätta om brott, straff och folktro under 1600-talets andra hälft* av Marie Andersson, *Om Storklockans reparation i Valö och stölden av kyrksilvret 1826*, av Elisabeth Brus, *Förgöring och annan skadlig trolldom i Uppland* av Tommy Kuusela, och *Hans Lustig – arbetslivets träsnidare i Uppsala* av Gunnel Furuland.

På årsboken Upplands hemsida www.aarsboken-uppland.se, där årsböckerna publiceras i pdf-format med fem års fördröjning, har i slutet av året

boken *Uppland 2019* lagts ut. Därmed finns nu 78 årsböcker med över 1000 artiklar om det uppländska kulturarvet tillgängliga för allmänheten. Antalet besökare på sidan under året var 113 301, en fördubbling sedan 2022.

KVEKGÅRDEN

Museigården och byggnadsminnet Kvekgården i Stora Kveks by utanför Örsundsbro ägs av Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund. Kvekgården är en av Sveriges bäst bevarade bondgårdar på ursprunglig plats och anläggningens status som byggnadsminne kräver hög trovärdighet i utförande samt i val av traditionella material vid fortlöpande åtgärder på byggnaderna. Upplandsmuseet bistår med hjälp med byggnadsvården på Kvekgården på uppdrag av och i samverkan med ägaren. Lagunda hembygdsförening har skött delar av det löpande underhållet under året, ansvarat för visningar under helger sommartid och haft viss programverksamhet.

Göran Ulväng
Ordförande i Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund

Pedagogisk verksamhet i levande miljö. Elever från Katarinaskolan besöker Disagården. Foto: Olle Norling.

BESÖKSSTATISTIK FÖR STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET 2024

Fördelning på olika besökskategorier	Upplands-museet	Gamla Uppsala museum	Disagården	Walmstedtska gården	Bibliotek/ Föremåls- magasin	Regional verksamhet	Hemslöjds- lokalen Kaniken	Digital verksamhet	Totalt
Enskilda besökare	9127	77453	30798	797	9	15608	709	56	134557
Totalt antal besök skola och förskola									
Antal personer	10	6158	1661	823	16	1643	0	0	10311
Antal grupper	1	177	73	39	2	49	0	0	341
Övriga grupper									
Antal personer	154	1117	282	89	20	640	22	80	2404
Antal grupper	12	61	22	7	1	17	1	1	122
Totalt antal skolor och förskolor samt övriga grupper									
Antal personer	164	7275	1943	912	36	2283	22	80	12715
Antal grupper	13	238	95	46	3	66	1	1	463
Totalt antal besökare	9291	84728	32741	1709	45	17891	731	136	147272

ÅRSJÄMFÖRELSE

Besöksstatistik	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Upplandsmuseum	9291	43 041	53 817	21 695	28 238	93 132	78 886	75 297
Gamla Uppsala museum	84 728	91 081	37 785					
Disagården	32 741	32 779	28 850	15 889	10 974	20 030	21 902	19 921
Walmstedtska gården	1 709	2 396	2 151	633	308	964	1 231	1 202
Bibliotek/magasin	45	48	160	7	19	89	129	167
Regional verksamhet	17 891	22 965	13 416	4 561	31 894	22 006	24 072	17 356
Hemslöjdslokalen	731	692	222	230	412	1 267	1 240	1 246
Digital verksamhet	136	498	665	1 407				
Totalt	147 272	193 500	99 281	44 422	71 845	137 488	127 460	115 189

ÅRSREDOVISNING 2024

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET, LÄNSMUSEUM FÖR UPPSALA LÄN

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Belopp i tkr	2024	2023	2022	2021	2020
Totala intäkter	65 568	58 733	56 819	46 350	45 993
Varav bidrag	50 405	44 893	43 558	37 231	38 012
Resultat	-6 489	1 672	-2 277	3 276	6 604
Balansomslutning	34 032	40 622	38 891	38 848	33 081
Soliditet (%)	67	72	71	77	81
Antal årsarbetare	55	54	53	46	47

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Fritt eget kapital

Belopp vid årets ingång	29 379 928
Årets vinst	-6 489 736
Belopp vid årets utgång	22 890 192

RESULTATRÄKNING

Belopp i kr	Not	2024-01-01 2024-12-31	2023-01-01 2023-12-31
Verksamhetens intäkter			
Nettoomsättning		15 162 618	13 840 669
Bidrag	2	50 405 499	44 893 081
		65 568 117	58 733 750
Verksamhetskostnader			
Direkta kostnader		-11 820 409	-6 100 269
Övriga externa kostnader		-24 606 364	-20 484 882
Personalkostnader	3	-37 466 175	-34 859 346
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-158 871	-123 680
		-74 051 819	-61 568 177
Verksamhetsresultat		-8 483 702	-2 834 427
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		1 437 166	3 792 012
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		575 676	729 563
Räntekostnader och liknande resultatposter		-18 876	-14 444
		1 993 966	4 507 131
Resultat efter finansiella poster		-6 489 736	1 67 704
Övriga skatter			
Årets resultat		-6 489 736	1 672 704

STIFTELSEN UPPLANDSMUSEET, LÄNSMUSEUM FÖR UPPSALA LÄN

BALANSRÄKNING

Belopp i kr	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	4	695 811	536 744
		695 811	536 744
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5	22 049 276	18 915 494
		22 049 276	18 915 494
Summa anläggningstillgångar		22 745 087	19 452 238
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		671 586	652 700
		671 586	652 700
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 389 741	1 593 577
Aktuell skattefordran		85 661	446 457
Övriga fordringar		97 699	52 527
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 205 469	2 777 349
		4 778 570	4 869 910
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		5 836 456	15 647 128
		5 836 456	15 647 128
Summa omsättningstillgångar		11 286 612	21 169 738
SUMMA TILLGÅNGAR		34 031 699	40 621 976
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		29 379 928	27 707 224
Årets resultat		-6 489 736	1 672 704
Summa eget kapital		22 890 192	29 379 928
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 600 138	1 682 951
Övriga skulder		2 314 639	2 258 203
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		7 226 730	7 300 894
Summa kortfristiga skulder		11 141 507	11 242 048
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		34 031 699	40 621 976

NOTER

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1

Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Inventarier	5, 8, 10
Bilar	8

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas till verkligt värde efter marknadsvärdet.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Tjänsteuppdrag och entreprenadavtal

Uppdragsinkomster och uppdragsutgifter för uppdrag till fast pris redovisas som intäkt när arbetet är väsentligen fullgjort (färdigställandemetoden).

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

NOT 2 Bidrag	2024	2023
<i>Övriga rörelseintäkter uppdelade på intäktslag</i>		
Kultursamverkansmodellen, Region Uppsala	29 571 000	28 992 000
Kultursamverkansmodellen, statligt	7 050 000	6 986 000
Kulturdepartementet, Gamla Uppsala museum	4 700 000	4 700 000
Lönebidrag	1 297 370	1 275 365
Riksantikvarieämbetet	410 695	410 954
Constance Andersson	4 640 000	1 700 000
Övriga*	2 726 434	828 762
	50 405 499	44 893 081

* I beloppet "Övriga" ingår forskningsbidrag.

NOT 3 Medelantal anställda**2024****2023***Medelantal anställda*

Medelantalet anställda bygger på av stiftelsen betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Medelantal anställda har varit 55 54

NOT 4 Inventarier, verktyg och installationer**2024-12-31****2023-12-31**

Ingående anskaffningsvärde	2 242 425	2 205 550
Försäljningar/utrangeringar	317 938	36 875
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 560 363	2 242 425
Årets avskrivningar	-158 871	-123 680
Utgående redovisat värde	695 811	536 744

NOT 5 Andra långfristiga värdepappersinnehav**2024-12-31****2023-12-31**

Ingående anskaffningsvärde	18 915 494	13 174 753
Inköp/försäljningar	3 133 782	5 740 741
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	22 049 276	18 915 494
Utgående redovisat värde	22 049 276	18 915 494

NOT 6 Väsentliga händelser under räkenskapsårets slut

Under 2025 kommer Stiftelsen Upplandsmuseet:

- Utöka magasinssytan i Morgongåva
- Påbörja arbetet med att ta emot och förvalta den arkeologiska fyndfördelningen
- Inleda arbetet med en förstudie inför ny basutställning på Gamla Uppsala museum
- Ta fram en lokalförsörjningsplan
- Fortsätta arbetet med att implementera den nya organisationen

*Levt liv i landskapet har fått ändrade förutsättningar med den successiva landbörningen. Från utställningen UPP-LEV!
Foto: Maria Ljunggren*

Följ oss på sociala medier via länkarna nedan eller via QR-koden:

WEBBSIDA www.upplandsmuseet.se

FACEBOOK <https://www.facebook.com/Upplandsmuseet/>

INSTAGRAM <https://www.instagram.com/upplandsmuseet/>

DIGITALT MUSEUM <https://digitaltmuseum.se/owners/S-UM>

YOUTUBE <https://www.youtube.com/channel/UCT3mIN44DF6BJjPuvrfhl7A>

BESTÄLL NYHETSBREVET <http://pub.epostservice.se/Subscribe/Form/105/f6c08fb684e8>

STIFTELSEN

UPPLANDSMUSEET

Upplandsmuseet, länsmuseum för Uppsala län

adress Drottninggatan 7, 753 10 Uppsala

telefon 018-16 91 00 hemsida www.upplandsmuseet.se